

Protokół

25. posiedzenia, I. sesyi, V. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 2. Września 1884.

Początek o godzinie 12. w południe.

Przewodniczący: Marszałek krajowy Dr. Mikołaj Zyblikiewicz.

Sekretarze: posłowie Dr. Stanisław hr. Badeni, Książę Władysław Sapieha, Tytus Siengalewicz.

Obecnych posłów 89.

Ze strony c. k. Rządu: c. k. Namiestnik JE Filip Zaleski.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów a ogłaszając reskrypt cesarski z 20. Sierpnia 1884. zwołujący odroczone w r. z. Sejm krajowy, — otwiera posiedzenie.

Po uroczystem przemówieniu wnosi Marszałek okrzyk na cześć Najjaśniejszego Pana, który Izba trzykrotnie powtarza.

Marszałek uwiadamia Izbę, że z powodu ważnych przeszkód nie wezmą udziału w obradach Sejmu: Najprz ks. Biskup Józef Alojzy Baron Pukalski i Rektor Uniwersytetu Jagiellońskiego Udalryk Heyzmann — następnie udzielił urlopów PP. Romanowiczowi na dni 5, hr. Stanisławowi Tarnowskiemu z Krakowa na dni 8, hr. Janowi Stadnickiemu na dni 5.

Sekretarz p. Dr. Stanisław hr. Badeni odczytuje następujące prośby o urlopy: PP. Władysława Wolańskiego na dni 11, Tadeusza Wasilewskiego na dni 14, hr. Henryka Wodzickiego na dni 14, E. Jędrzejowicza na dni 14 i hr. Stanisława Tarnowskiego młodszego na dni 14 — których Izba udziela.

Nakoniec uwiadamia Marszałek Izbę iż udzielił urlopu na dni 8 p. Dr. Arnoldowi Rapoportowi.

Sekretarz p. Dr. Stanisław hr. Badeni odczytuje spis petycyj od Nr. 754 do 761 które przydzielono następującym komisjom:

Komisji petycyjnej l. 754, 755 i 760; komisji edukacyjnej l. 756, 757 i 758; komisji administracyjnej l. 759 i 761.

Marszałek oddaje cześć pamięci zmarłego Członka Sejmu JE. Najprz. Arcybiskupa Wierzchlejskiego i posła Barona Edwarda Błażowskiego, którą Izba przez powstanie wyraża.

Sekretarz Dr. Stanisław hr. Badeni odczytuje dostatecznie poparty wniosek hr. Władysława Koziobrodzkiego treści następującej:

W n i o s e k.

Wysoki Sejm raczy uchwalić następujący projekt do ustawy:

U s t a w a

z dnia dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Zgodnie z uchwałą Sejmu krajowego Mego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam co następuje:

Art. I.

Wszystkie budynki szkół ludowych, niemniej zabudowania, na wolne pomieszczenie nauczycieli przeznaczone, mają być nieprzerwalnie zabezpieczone od szkód ogniowych w zakładzie od takich szkód ubezpieczającym.

Art. II.

Koszta tego zabezpieczenia należą do kosztów utrzymania budynków w Art. I. wskazanych i do nich stosują się przepisy o konkurencyi szkolnej.

Art. III.

Uzyskane z zakładu assekuracyjnego wynagrodzenie stanowi pierwszy fundusz odbudowania, a tylko niepokryta tym funduszem reszta kosztów odbudowania ma być osiągnięta ze źródeł wymienionych w ustawie o konkurencyi szkolnej

Art. IV.

Polecam Mojemu Ministrowi oświecenia wykonanie tej ustawy.

Lwów dnia 2. Września 1884.

Wnoskodawca:

Władysław Koziobrodzki.

Ks. Dr. Kopyciński, Mieroszowski, Starowiejski, Hoszard, Madeyski, Jaworski, Tadeusz Langie, Stanisław Stadnicki, Gross, M. Rey, S. Badeni, J. Męciński, Dembowski, Jerzy Czartoryski, Żarski, Zawadzki, ks. Sawa, Czesław Lasocki, Abrahamowicz, Seweryn Henzel, W. Sapięha Marszałek uwiadamia że wniosek ten traktowany będzie regulaminowo.

Z porządku dziennego następuje: Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału kraj. o zatwierdzenie poręczenia pożyczki rządowej 300.000 zł. na zasiewy jesienne w okolicach powodzią dotkniętych.

Sprawozdawca p. Wereszczyński odczytuje to sprawozdanie i wnosi odesłanie go do komisji budżetowej z poleceniem załatwienia.

P. książę Adam Sapięha wnosi wybranie osobnej komisji z 15 członków dla sprawy powyższej.

P. ks. Jerzy Czartoryski popiera sprawozdawcę.

P. hr. Golejewski popiera wniosek ks. A. Sapięhy i stawia poprawkę co do ilości członków tej komisji, która miałaby wynosić 10.

P. ks. A. Sapięha w powtórnem przemówieniu popiera swój wniosek.

Po zamknięciu dyskusji, gdy i sprawozdawca przychylił do wniosku ks. A. Sapięhy popierając wybór osobnej komisji powodziowej, Marszałek poddaje pod głosowanie wnioski ks. A. Sapięhy i hr. Golejewskiego.

Izba przyjmuje jednomyślnie wniosek p. ks. A. Sapięhy.

Marszałek oświadcza, iż wybór komisji powodziowej nastąpi na jednym z najbliższych posiedzeń.

Z porządku dziennego następuje: Sprawozdanie komisji lustracyjnej o czynnościach Wydziału krajowego za czas od 1 Lipca 1882. do 1. Lipca 1883.

Sprawozdawca p. Gross odczytuje sprawozdanie i oświadcza imieniem komisji, że rezolucje powzięte przez komisję, z biegiem czasu stały się bezprzedmiotowem i dla tego komisya je cofa.

P. Antoniewicz żąda otwarcia jeneralnej dyskusji nad całością sprawozdania.

Marszałek otwiera dyskusję jeneralną.

P. Antoniewicz po dłuższem przemówieniu stawia następujący wniosek.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sprawozdanie komisji lustracyjnej zwraca się komisji budżetowej w celu przedłożenia projektu dla przeprowadzenia kontroli administracyjnej i rachunkowej nad czynnościami Wydziału krajowego i

2. przedłożenia treściwego sprawozdania o genezie i przebiegu kłopotów finansowych Wydziału krajowego od roku 1880. począwszy.

Po przemówieniu PP. Goldmana, Henzla, Pietruskiego, Antoniewicza powtórnie, Hoszarda, ks. Sieczyńskiego i zamknięciu rozprawy ogólnej, sprawozdawca wnosi przejście do porządku dziennego nad wnioskiem p. Antoniewicza.

Marszałek poddaje do poparcia wnioski p. Antoniewicza, którego Izba nie popiera i przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca o czynnościach Dep. I., Wydziału krajowego p. Henzel czyta sprawozdanie. Na wniosek p. Hausnera Izba uwalnia sprawozdawcę od czytania sprawozdania.

Następnie zabiera głos sprawozdawca o czynnościach Dep. II. p. A. Jędrzejowicz.

Na wniosek p. hr. Szezęsnego Koziobrodzkiego uwalnia Izba sprawozdawcę od czytania sprawozdania.

Sprawozdawca wnosi cofnięcie rezolucji komisji lustracyjnej.

Posel ks. Sieczyński zabiera głos i stawia następujący wniosek:

Wysoki Sejm uchwali:

Na przyszłość komisya lustracyjna nie będzie wprost stawiać wniosków od siebie, tylko nmotywowawszy swoją opinię, przedłoży ją Wysokiemu Sejmowi z wnioskiem odesłania sprawy do pewnej komisji.

Po przemówieniu p. Henzla, Golejewskiego i Sieczyńskiego powtórnie. Marszałek poddaje do poparcia wnioski p. ks. Sieczyńskiego, którego Izba nie popiera.

Sprawozdawca o czynnościach Dep. III. p. Dembowski czyta sprawozdanie komisji. Na wniosek p. Dr. Stanisława hr. Badeniego. Izba uwalnia sprawozdawcę od czytania sprawozdania, który oświadcza, że zawarte w sprawozdaniu rezolucje, komisya cofa.

Sprawozdawca o czynnościach Dep. IV. p. hr. Stanisław Stadnicki uwolniony od czytania sprawozdania na wniosek p. Małeckiego oświadcza, iż rezolucje zawarte w sprawozdaniu, komisya cofa.

Marszałek uwiadamia Izbę, iż komisya odnośnie do powyższych departamentów rezolucje cofnęła, Izba zaś przyjmuje całe sprawozdanie komisji lustracyjnej do wiadomości.

P. Goldmann zabiera głos i prostuje drobne pomyłki drukarskie zawarte w sprawozdaniu komisji lustr. o czynnościach Dep. V.

P. Hoszard Członek Wydziału krajowego sprawdza cyfry następujące tego sprawozdania a to:

Według zamknięcia rachunków preliminowano w budżecie R. III. (koszta leczenia) i w Rubr. IX. (dotacje) sumę 670.390 złr. wydano w tych dwóch Rubr: nie 641.052 zł. jak jest w sprawozdaniu lecz 655.625 zł.

Ponieważ nadwyżka dochodów leczniczych zakładów kraj. wynosi 56.707 zł. a zwroty są większe od spodziewanych o 11.649 zł. więc rzeczywisty wydatek jest nie 584.345 zł.; (:jak w sprawozdaniu :) lecz 587. 270 złr. t. j. zaoszczędzono 83.130 a nie 86.045 zł.

W r. 1878 wszystkie „rzeczywiste“ wydatki sanitarne (:Rubr III. XI. IV. V.): wynosiły nie jak w sprawozdaniu 844.183 zł. lecz po odtrąceniu nadwyżki zwrotów 805.352 zł.; w r 1882. nie 653.500 zł. lecz 646.828. zł. t. j. nie 190.682 zł. lecz 158.524 zł. mniej.

Następnie zabiera głos sprawozdawca komisji lustracyjnej o czynnościach Dep. VI. Wydziału kraj. p. ks. Władysław Sapieha, który nwołniony na wniosek p. Dr. Stanisława hr. Badenigo, od czytania sprawozdania, czyta następujące wnioski komisji:

A. Wydział krajowy uwzględniając projekt podziału kraju na powiaty polityczne i sądowe przyjęty przez Wys. Sejm uchwałą z dnia 29. Maja 1875 i wszelkie od tego czasu dokonane zmiany na podstawie rozporządzeń władz rządowych i autonomicznych;

następnie uwzględniając projektowane przez c. k. Ministerstwo sprawiedliwości utworzenia czterech nowych Sądów powiatowych, przystąpi co rychlej do ostatecznego uporządkowania podziału kraju na okręgi powiatów sądowych i administracyjnych.

B. Wydział krajowy dołoży wszelkich starań w celu szybkiego wprowadzenia w życie nowych czterech Sądów powiatowych, które c. k. Ministerstwo sprawiedliwości utworzyć przyrzekło.

Izba uchwała te wnioski.

Marszałek podaje ogólny wniosek komisji lustracyjnej „przyjęcia sprawozdania tej komisji o czynnościach Wydziału krajowego za czas od 1. Lipca 1882 do 1. Lipca 1883 do wiadomości“.

Izba uchwała ten wniosek.

Marszałek oświadcza, iż jakkolwiek porządek dzienny nie został wyczerpany, dla spóźnionej pory zamyka posiedzenie i naznacza następne na d. 4 września 1884. o godz. 11. przed połud. z następującym porządkiem dziennym.

Porządek dzienny 26. posiedzenia, I. sesji, V. peryodu Sejmu galicyjskiego, które się odbędzie we Czwartek dnia 4. Września 1883 o godzinie 11. przed południem.

1. Wybór komisji powodziowej z 15 członków.

2. Sprawozdanie komisji konkurencyjnej o ustawie konkurencyjnej kościelnej. --- Sprawozdawca Członek Sejmu Rittner.

3. Sprawdzenie wyborów posełskich. — Sprawozdawca p. Pietruski.

4. Sprawozdanie komisji prawniczej o wniosku posła Merunowicza o zaprowadzenie kary osiedlania w rolniczych karno-poprawczych koloniach. — Sprawozdawca p. Żarski.

5. Sprawozdanie komisji budżetowej o wniosku p. Chrzanowskiego co do poboru i rozrachowania podatków i dodatków indemnizacyjnych i krajowych. — Sprawozdawca p. Chrzanowski.

Koniec posiedzenia o godzinie 2. po południu.

Marszałek krajowy:

Dr. Zyblikiewicz w. r.

Sekretarze:

Tytus Siengalewicz w. r.

St. Badeni w. r.

Spis petycyi

wniesionych po dzień 2. Września 1884.

L. pet. 754. Jan Huzar przez p. Władysława Wolańskiego o zapomogę dla żony Łucyi w celu umożliwienia jej ukończenia kursu nauk położniczych.

L. pet. 755. Gmina Przegonia duchowna i narodowa przez p. Mioszowskiego w sprawie wydzierżawienia prawa polowania w tych gminach przez Starostwo krakowskie hr. Tenczyńskiemu.

L. pet. 756. Wydział krajowy przedkłada prośby Wydziałów powiatowych w Brzozowie, Brodach i Łańcucie o zniesienie chajderów.

(L. pet. 757. Wydział krajowy przedkłada petycyę Wydziału powiatowego w Jarosławiu w przedmiocie zniesienia chajderów.)

(L. pet. 758. Wydział krajowy przedkłada petycyę Wydziału powiatowego w Żywcu w przedmiocie zniesienia chajderów.)

L. pet. 759. Mieszkańcy miasta Nowego Sącza i okolicy przez p. Smarzewskiego o zaprowadzenie całodziennej służby na poczcie w Nowym Sączu.

L. pet. 760. Ks. Tomasz Pociłowski, proboszcz z Łącka i towarzysz przez p. Zborowskiego w sprawie święcenia niedziel i świąt.

L. pet. 761. Gmina miasta Trembowli przez p. Bolesława Rozwadowskiego o udzielenie bezprocentowej pożyczki na budowę koszar.

